

nebo jiné. Agrárně-operační úřad musí dotyčné žádosti vyhověti jen, když by tím scelování zvýhodnil, nebo aspoň nepoškodil. Proto na př. pozemky »nebezpečné« ve smyslu uvedeného již § 4 scelovacího zákona nepřibere do scelovacího obvodu.

Ad 2. Mohou to býti jen pozemky podle § 2 scelovacího zákona, tedy zemědělské nebo quasi zemědělské (viz odst. II.). »Nenahraditelné« pozemky ve smyslu § 3 scelovacího zákona jen tehdy, když majitelé jejich souhlasí. Rovněž pozemky, podle scelovacího zákona již jednou scelované (viz odst. III.) mohly by býti přibrány jen za souhlasu jich majitelů.

Citované §§ 5 a 7 scelovacího zákona opírají se o rámcové ustanovení říšského zákona, který ve svém § 1 stanoví, že scelování mohou býti podrobeny zemědělské pozemky určitého obvodu a ve svém § 2 ponechává bližší vymezení tohoto obvodu zemským legislativám. Že vymezení scelovacího obvodu bylo nutno upravit zákonem, je jasné, neboť jde o limitování území, kde mají míti mimořádnou kompetenci agrárně-operační úřady a kde mají se prováděti ona ostrá zasahování do soukromoprávní sféry, namnoze proti vůli dotyčných majitelů, jež právě činí obsah řízení scelovacího.

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

K § 1320 obč. zák. Ručení majitele psa za škodu, kterou utrpěl automobil, vyhýbaje se psu na ulici volně pobíhajícímu. Chovatel zvířete neručí jen za útočné jednání zvířete, nýbrž odpovídá vůbec za škodu způsobenou zvířetem, pokud neprokáže, že učinil opatření neb vykonal dohled potřebný k odvrácení škody, bez ohledu na to, zda škoda vznikla aktivním útokem zvířete či snad toliko jiným chováním se zvířete.

O žalobě majitele automobilu, který vyhýbaje se psu na ulici najel na hydrant a poškodil se, na majitele psa, uznaly soudy I. a II. stolice, že žalobní nárok není odůvodněn, poněvadž nešlo o zvíře zlé a nebylo tedy potřebí zvláštního opatření.

Nejvyšší soud zrušil oba rozsudky a vrátil věc prvému soudu, aby řízení doplnil a vydal nový rozsudek z těchto důvodů:

Dovolání napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů § 502 č. 2., 3., a 4. čr.s., a to nikoli neprávem. Pokud jde o právní stránku (§ 503 č. 4. čr.s.), jde tu o ručení za škodu způsobenou zvířetem podle § 1320 obč. z. podle znění třetí dílčí novely. Jak z materiálů k této novele (str. 395—397) patrně, setrval zákonodárce i v novele na zásadě ručení za škodu zaviněnou, nestanovil ručení za výsledek, změnil však ve prospěch poškozeného dřívější zákon potud, že uložil chovateli zvířete břímě průvodní o tom, že se postaral o »potřebné« opatření zvířete neb dohled na ně.

Potřebnou péčí rozuměti sluší (materiálů str. 395) pouze opatření, která lze rozumně očekávat podle mínění běžného ve styku společenském se zvířetem na potřeby denního života a ruchu obchodního v tom kterém místě. Potřebná míra opatření musí býti posuzována objektivně, dlužno žádati od chovatele zvířete takový stupeň opatrnosti, jaký lze žádati na člověku obvyklých schopností (§ 1297 obč. z.).

Byť i zřejmě bylo z těchto motivů zákonodárných, že nemá býti přepínána ručební povinnost chovatele zvířete, nelze na druhé straně ve shovívavosti jíti tak daleko, jako jde odvolací soud svým mylným právním názorem, že chovatel zvířete ručí pouze za účinné jednání zvířete a že pes mírný, nemotorně a pomalu se pohybující, nepotřebuje stálého opatrování a dohledu a že není příčiny, proč by psu na venku nebylo dopřáno hojně volného pohybu a že škodu způsobenou přejetím psa pobíhajícího volně po ulici možno zpravidla považovati za nahodilou, za niž nikdo neodpovídá. Ve větším městě, kde ruch obchodní a provoz různých dopravních prostředků je velice čilý, nelze připustiti, aby chovatel velikého řeznického psa nechal tohoto volně po ulici pobíhati, by se mu povozy, zejména rychle jedoucí automobily a velocipedy musily vyhýbati, neboť takové nutné a zpravidla náhlé vyhýbání se zahrnuje v sobě vždy nebezpečí pro bezpečnost osob jak jedoucích, tak i těch, jež ulici přecházejí nebo jí jinak používají, tak i dále nebezpečí pro majetek a to jak pro povozy samy, tak i pro majetek třetích osob, na něž povozy najeti mohou. § 1320 obč. zák. nerozeznává zvířata podle jejich povahy, zda jsou povahy mírné či snad povahy zlé, chovatel každého zvířete odpovídá za škodu zvířetem způsobenou, pokud neprokáže, že učinil opatření neb vykonal dohled potřebný k odvrácení škody bez ohledu na to, zda škoda vznikla aktivním útokem zvířete či snad toliko jiným chováním se zvířete.

Je-li nesporno, že řeznický pes žalovaného měl úplnou volnost pobíhati v městské ulici, vysvítá z toho, že nebylo opatření jeho chovatele a jeho dohled takový, aby bylo vyvarováno škodě, která může býti psem způsobena na majetku (povozech). Podle § 1297 obč. z. měl si chovatel psa uvědomiti, že veliký řeznický pes, byť i nebyl zlé povahy, může i jinak lidi poškoditi a proto měl brániti jeho volnému, dozoru prostému pobíhání po ulici, jež není určena pro podobné reje řeznických psů, a to buď uzavřením na dvoře neb jiným vhodným opatřením, jakého vyžadovala povaha věci.

Žalovaný se ani nebránil námitkou, že učinil nějaké opatření, překážející volnému pobíhání psa na ulici, a neprokázal tudíž, že se zachoval tak, jak § 1320 obč. z. chovateli psa předpisuje. Poukaz na mírnou povahu psa jej nikterak neomlouvá.

Když pak škoda žalobci vznikla na automobilu při té příležitosti, že — jak první soud zjistil — pes žalovaného přeběhl ve směru jízdy s pravé strany a při tom se dostal pod automobil a byl levým předním kolem přejeto, jelikož se při tom stalo, že auto najelo na hydrant a poškodilo se, ač jinak žalobce jel rychlostí mírnou, mírným uličním tempem, odpovídá chovatel psa za škodu tuto, bude-li zjištěno, že automobil následkem přejetí psa se stočil od svého směru do leva, a to i tehdy, když se nepodařilo žalobci prokázati původní tvrzení, že se pes vrhl celou tíhou svého těla na levé přední kolo a že automobil následkem velké síly nárazu psa vjel na hydrant. Dlužno však zjistiti, zda mezi volným, dozoru prostým pobíháním psa na ulici, majícím původ v neopatření psa způsobem zákonu odpovídajícím a mezi poškozením auta následkem vpletení se psa pod kolo auta byla příčinná souvislost. Bude-li zjištěna, jest chovatel psa povinen hraditi škodu vzniklou tím majiteli automobilu.

Dlužno dále zjistiti, zda škodu částečně spolu nezavinil i řidič automobilu tím, že snad automobil včas nezastavil aneb se psu náležitým způsobem nevyhnul.

Rozhod. nejvyš. soudu v Brně z 21. prosince 1927 č. j. Rv I 515/27-I.

J. K.